16

DISP[illegible] JURIS PUBLICI
DE

AUSTREGIS,

(vulgo)

Auſträgen/

Quam
DIVINO ADJUT[illegible]S NUMINE
[illegible] PRÆSIDIO

DN. HE[illegible]ICI COCCEJI,

U.J.D. JUR. [illegible]AT. ET GENT. P.P. ORDIN.

Solenni Prudentum Disquiſitioni
In antiqua Heidelbergenſium Univerſitate
exponit

[illegible]H. BARTHOLOÆMUS Herold/
Wormat.

Ad diem 27. *Sept. in Aud. JCtorum* M DC LXXIII.

Denuo recuſa ANNO M DCC.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

IN NOMINE DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI

Ad omnia conſilia omnesque actus ſemper progredimur

2. [illegible] C. off. Præf. Præt. Afric.

DISSERTATIO

DE AUSTREGIS

[illegible] *ratio.*

SOlet hæc Auſtregarum materia, uti & alia, vulgo ita tractari, ut parum attentis materiæ rationibus, ipſi caſus legibus expreſſi fere tantum explicentur, qui tamen infinitis circumſtantiis infinities mutari nec proinde ſolide ad ſingulas ſpecies applicari poſſunt. Cum igitur per rationem demum intelligi rite poſſit, qui caſus ſint ſimiles, præſenti diſputatione tractatum hunc ad ſua principia, ſeu primas rationes reducere operæ pretium duximus, unde reliqua ſolide deducantur. Principia tria erunt; ipſa vocis Natura ac ſignificatio: modus conſtituendi; ratio hujus Conſtitutionis.

§. I.

AUſtrag eſt cauſæ prævia cognitione Deciſio, End⸗Scheid⸗ oder Erörterung der Sache *per O. C. p. 1. t. 2 § 1.*

verb. Auſtrag und En
§.22. *verb.* Auſtrag oder ꝛc.
Ita die Sache auſtragen idem eſt, quod die Sache entſchei-
den oder erörtern *per ſict.* §. 22. *verb.* die Sache zu entſcheiden
junct. verb. dieſer gütliche Auſtrag oder Beſcheid *O.C.p.2.t.5.*
§. *pen. verb.* erörtert und ausgetragen werden. Etſi autem Auſtregæ die Austräge proprie, ut dictum, ſint ipſæ Deciſiones cauſarum, ſumuntur tamen vulgo pro judicibus Auſtregarum, uti arbitria pro arbitris *l.17.§.1.l.32.§.18. Recept. arb.*

§. 2. Solebant etiam ante Maxim. atus privata conventione ſibi arbitros perpetuos conſtituere, qui omnes lege publica *in O. C. 4. 4. tit.* Wie Chur-Fürſten ꝛc. *verſ.* welche ſonderlich confirmati ſunt *rege Conventionales* dicti. His autem ceſſantibus ductæ ſunt Auſtregæ Ordinationis, quarum modus hic eſt: (1) Si Principes inter ſe agunt, actor nominat quatuor Principes, unde Reus unum eligit *O.C.p.2.t.2.* (2) Si Princeps agit contra non Principem; aut (3) ſi non Principes agunt inter ſe, actor tres Principes nominat, unde itidem reus unum eligit, vel actor Commiſſarium à Cæſare petit *ib.t.3.§.5.* (4) Si non Princeps agat contra Principem, octo ſunt viæ, quas ad duas claſſes reduco: vel enim agunt coram Conſiliariis, ut in duabus primis, & duabus ultimis viis *ib.t.4.§.5.6.12.1* vel coram alio eoque vel Principe electo ut ante §.8. vel Commiſſario impetrato utante §.9. vel quinque §.10. vel quatuor utrinque electis §.11.

§. 3. Ratio denique, quæ Auſtregas induxit, hæc eſt: quis immediati quidam ſe gravabant, quod conventi excludantur beneficio appellationis, dum unica inſtantia lis ipſorum perimitur, in eoque ſint deterioris Conditionis, quam mediati; conſtitutum ergo ad inſtantiam eorum, ut

eligi

edente autoritate legis
,pı. ant , eamque decidant,
die die Sache rechtlich austragen oder entſcheiden : quam
rationem refert ipſe Carol. V. *in vıv. Norimb. tom. 6. Symph.*
n. 7. Rumel. ad A.B. p. 2. diſſ. 1. Cor. 2.

§. 4. Videndum ergo quid ſint Auſtregæ, & quæ earum poteſtas. Sunt ſcil. primæ Inſtantiæ *per § præc.* nam ſi alia præceſſit Inſtantia, ceſſat gravamem, & ratio introductionis; quia appellatio ſine eis quoque competit: & ita perpetuo vocantur, *O. C p. 2. t. 4. §. 14. t. 6. §. 1, t. 8. §. pen. R. I. 654. §. 105. 116. 118* *ff.*

§. 5. Sunt quoque Auſtregæ quædam compromiſſi ſpecies, quæ tamen propriam in multis formam à lege receperunt *per §. 2.* , ut electio ad certos modos reſtringatur & à lege co petur; quæ confirmatio tamen non efficit, ut Auſtregæ ſint à lege, ſed ex Conventione partim *per l. 6. Iuriſd.*

§. 6. Sunt porro Auſtregæ die Austräge tantum cognitiones & Deciſiones cauſarum *per §. 1.* Hinc ad eas non pertinet executio, nec ullum plane imperium, quia hæc ſub cognitione cauſæ non continentur *per l. 15. pr. & §. 2. inf. Re judic. l. 8. & auth. ſeq. C. Epiſc. aud. idque* indubitum eſſe et. Quis enim ſtatuet Conſiliarios habere Imperium & Executionem in Principem ſuum, cujus ſunt judices Auſtregales in caſu *O. C. p. 2. 8. 4.* Quid ſi electus judex multo ſit imbecillior parte ? ſed & commiſſa eſt executio in ſtatus Circulis, qui non Auſtregis, ſed ſoli Cameræ & Imperatori parent *R. I. 654. §. 15.* Porro cum Auſtregæ ſint ſpecies quædam arbitrorum *per §. 2.* iis executio non competit *arg. l. 15. pr. ! re jud. l. 5. C. rec. arb. c. 11. eod. l. 8. C. exh. reed. Wormſ. 3. O. 12. Gail. 1. O. 1. n. 15.* Nec id potierunt ſtatus, ut alii in ſe haberent Imperium, ſed ut cauſas cognoſcerent.

 Deni-

559

Deniqve textus eit ex[illegible]
ſola cauſa ſpolii referen[illegible]
auſtregæ locum habeant, ſe[illegible] *O. C.* tractatur. (*Obj. O.C. 521. art. ult. §. 8. O. C. p* [illegible] *§. 17.* Reſpondebitur.)

§. 7. Hinc porro ſequitur, idque indubitato, quod Auſtregis non competat Jurisdictio, ſed ſimplex notio; quia jurisdictio nulla eſt ſine executione *per text. expr. in l. ult. §. 1. off. ej. cui arg. l. 5. pr. re jud. l. 99. V. S.* Fruſtra ergo quæritur, an earum Juriſdictio ſit ordinaria vel delegata, cum ſit plane nulla.

§. 8. Sequitur porro, quod Au[illegible] e[illegible] [illegible] minus competant ea, quæ magis ſunt Imperii, quam jurisdictionis; quia hæc in jubendo & exequendo conſiſtunt. Ut autem hæc omnia clarius pateant, [illegible] urisdictionis naturam paucisſimis delineatam [illegible] Jurisdictio proprie conſiſtit in cognitione cauſæ, quæ finitur per ſententiam *l. 74. pr. Iud. l. 5. pr. re jud. l. 99. pr. V. S.* ſed ita ut ei cohærent aliquod Imperium, quod ſententiam tueri posſit. *per l. 1. §. ult. inf. l. 3. §. f. Off. ej. cuj.* Hoc ergo Imperium eſt cohærent ſeu acceſſorium jurisdictionis *dd. ll.* Si autem nullum cohæreat imperium ſeu executio, eſt ſimplex notio *d. l. 5.* Imperium vice verſa eſt poteſtas jubendi & coercendi *per l. 14. re jud. d. l. 3. §. f.* ita tamen, ut ei inſit aliqua cogn[illegible] ſeu jurisdictio *per l. 3.* jurisd. unde etiam mixtum dicitu[r] *in d. l. 3.* Jurisdictio ergo hujus eſt acceſſorium. Jam ergo ubi petitur cognitio cauſæ, ſeu ut decidatur, quid juſtum ſit vel injuſtum, caſus magis eſt jurisdictionis, & in eo per ſententiam decidendum, quid ſit juris, quam deinde ſequitur executio, tanquam ejus acceſſorium, *per jam dicta:* in ſimplici autem Notione executio fit ab alio. Contra ubi petitur directo imperium, ſeu ut aliquid jubeatur ac fiat, caſus magis eſt imperii, nec ſeparatam requirit ſententiam,

am,

·erium ſeu juſſus judicis
a co.gnitione, tanquam ejus
acceſſorio: & hinc ſententia ac juſſus invicem contradiſtinguuntur *in d. l. 14. re jud.* Pate ergo ea, quæ magis ſunt Imperii, conſiſtere in jubendo & exequendo, ac proinde Auſtregis non competere *per §. præc.*

§. 9. Hinc quoque competere non poſſunt Auſtregis illæ cauſæ, quæ majores requirunt magiſtratus: hi enim ſunt, quibus ea competunt, quæ ſunt Imperii *l. 26. ad Munic.* ſeu qui ſunt cum Imperio & poteſtate *l. 12. §. 1. Iud. l. 32. fin. Injur.* qual[illegible] ſunt Auſtregæ *per §. præc.* maxime cum ſint ſpecies arbitrorum §. 5. quibus ea, quæ ſunt magiſtratuum majorum, non competu[nt]. *l. 32. §. 7. Rec. arb.*

§. 10. Mini[me] [illegible] competere iis poſſunt, quæ ſunt meri Imperii, ſeu crim[ina]lia: Tum quia hæ non ſunt cauſæ appellabiles *O. C. p. 2. §. 18. § 5. R. I. 530. §. 95. per §. 3. ſupr. & §. 13. inf.* tum quia Imperium hoc eſt ſpecialis conceſſionis *l. 1. Off. ej. per §. ſeqq.* tum denique quia Auſtregæ a privatis conſtituuntur *per §. 5.* in quorum poteſtate non eſt crimina publica alterius cognitioni ſubjicere *arg. l. 11. fin. C. accuſ. l. 4. jud. publ. l. 52. §. 6. rec. arb.* Porro id patet tum ex formula requiſitionis, qua actor rogat reum eumque requirit mit Erung ihm Recht zu pflegen *O. C. 495. tit.* wie Chur-Fürſten/ ꝛc. & *tit.* wie Prälaten/ *O. C. p. 2. t. 2. § 1. & tit. 4. §. 1.* ridiculum autem eſt, aliquem rogare, ut pœnis & ſuppliciis ſe ſubjiciat; cum hæ ſint obligationes invitæ: tum quia merum Imperium refertur hodie inter regalia: tum denique *ex dict. tit.* wie Prälaten *in pr.* ubi criminum nulla mentio. Imo ne quidem de nullitate proceſſus in criminalibus Auſtregæ cognoſcunt, etſi eo caſu non de crimine, ſed de proceſſu juris cognoſcatur, ac proinde id Cameræ conceſſum ſit *d. §. 5.* quia id eſt ſpecialis conceſſionis, cum alias
tan-

tanquam cohærens [illegible]r
non pertineret. Com[illegible]
Imperatori, tanquam ejus reſervatum, quia, ut dictum, ho-
die inter regalia refertur, quæ Imperatori jure Majeſtatis
competunt, uti & feudorum regalium translatio. *O. C. p.* [illegible]
tit. 7.

§. 11. Denique nec competunt Auſtregis ea, quæ ſunt ſpecialis conceſſionis; eum nullibi in ſpecie ea ipſis ſint conceſſa; uti jurisdictio voluntaria, item tutoris datio, quam tamen ideo Auſtregis negat *Tenn[illegible] de Proc. alleg. Blum. t. 27. n. 73.* quod iis non competant ea, [illegible] magis ſunt Imperii: ſed dolemus pragmaticam hanc ignorantiam.

§. 12. Et in talibus c[illegible] [illegible]um in Camera Imperiali, ſed & judicio aulico [illegible] quia in hoc quoque ratio gravaminis obtinet [illegible] & idem utrobique proceſſus per omnia eſt obſervandus. *Inſtr. Pac. art. 5. §. 55.* eſtque hoc expreſſe conſtitutum *in d. a[illegible]. §. 56.*

§. 13. Porro, cum Auſtregæ habeant notionem certam & lege confirmatam §. 5. apud eos non minus, quam alios judices locum habet Reconventio *per c. un. Mut. petit. arg l. 14. fin. C. ſent. & Interl.* In ſpecie autem jus reconventionis ademtum eſt Auſtregis in caſibus, quibus actor coram ſolis adverſarii ſui conſiliariis agere cogitur, ſcil. [illegible] ſibus *O. C. p. 2. t. 4.* in duabus primis & duabus ultimis [illegible] *d. tit. 4 §. 5. 6. 12. 14. per d. t. 4. §. 16. in f. junct. § 2. verb.* für die Räthe *O. C. 495. t.* wie Prälaten verſ. auch ſollen cum enim actor jam agere coram adverſarii ſui miniſtris cogatur, nimis grave eſſet, ſi etiam coram iis reconveniri deberet.

§. 14. Videndum jam porro in quibus caſibus ceſſent: Scilicet I. in cauſis non appellabilibus *per §. 3.* in iis enim ceſſat gravamen; ut ſunt cauſæ criminales *§. 9.* II. In iis quæ ſunt magis Imperii *per §. 7.* ut ſunt (1) Reſtitutiones in in-

[illegible] ubi & ap. qu. junct. d. l.

[illegible] Accedit, quod [illegible] peti poſſint, quibus [illegible] jurisdictio *l. [illegible] & ap. qu. junct. § 6. ſupr.* & quod Auſtregæ ſint ſpecies Compromiſſi *arg. d. l. ult. verſ. ſed ne quis per §. 2. ſupr.* (2) cauſa relaxationis juramenti ad effectum agendi *O. C. p. 2. tit. 24.* eſt enim ſpecies quædam reſtitutionis, & magis Imperii, quia directo petitur & conceditur relaxatio. (3) Immiſſiones in bona *l. 4. Iuriſd.* (4) Proceſſus *ex L. diffamari O. C. p. 2. t. 25.* ſed ſi à Camera ſunt decreti, & reus in cauſa principali ad auſtregas pertinet, eo cauſa eſt remittenda *d. t. 25.* (5) cauſæ in quibus mandata S. C. petuntur, & ſcil. in quibus ab executione ſeu à præcepto inchoari poteſt *O. C p. 2. t. 23.* ut ſunt (1) quæ notorie ſunt juſtæ [illegible] injuſtæ *l. 4. §. 3. l. 27. fideic. lib. l. 26. R. I. O. C. d. tit. 23.* uti cauſæ pignorationum & arreſtorum *O. t. injur. in 6. auth. ut non fiant C ut null. ex. vic. O. C. p. 2. t. 22. R. I. 570. §. 84.* (2) Quibus [illegible] ſubeſt periculum armorum *l. 13. §. 3. uſufr.* ut cauſæ litigioſæ poſſeſſionis *O. C. p. 2. t. 21. inf.* Hæ tamen cauſæ & aliam rationem habent *Vid. § 17.* (3) Quoties periculum in mora, vel irreparabile damnum, vel publicum præjudicium ſubeſt. *arg. l. 5. §. 10. 11. 12. Op. nov. nunc. O. C. d. t. [illegible] obſerv. 13.*

§. 15. Ceſſant III. In cauſis, quæ majores requirunt magiſtratus *per §. 8.* ut ſunt: cauſæ matrimoniales *C. pen. in integr. reſtit.* cauſæ pupillares & viduarum *arg. l. 3. pr. eod. l. un. C. quand. Imp. int.* cauſæ liberales *l. 32. §. 7. rec. arb. &c.*

§. 16. Ceſſant IV. in omnibus cauſis, quæ ſtatum imperii publicum, & pœnam banni Imperialis concernunt; quia Auſtregæ conventione partium & privatorum conſtituuntur *per §. 5.* cauſæ autem publicæ, & poteſtas banni Imperialis à privatis conferri non poſſunt *arg. l. 32. §. 6. 7. fin. rec. arb.*

§. 17. Hinc ad A[illegible] pacis publicæ & religio[illegible] [illegible] eam ejusque pœnam ſpectant O. C. 49. t. 1. verſ. wir haben O. C. p. 2. t. 9. Ad pœnam autem eandem ſpectant receptatores bannitorum O. C. p. 2. t. 12. und der ausgetretenen Unterthanen ib. t. 12. Gu[illegible]nerbii, qui eos admittunt t. 13. Principes Circulorum ſo wider die Herren-loſe Knechte nicht Hülffe thun. t. 15. Eodem ſpectat, quando agitur ob ſumtus pacis publicæ t. 16. vel ad liberationem à banno, t. 18. Secus quando ſuſpectus jure ſe purgat; id enim etiam coram ordinario fieri poteſt, ſpeciali ratione, ne ob ſolam ſuſpicionem quis ſumtibus, vexetur t. 10. add. t. 19.

§. 18. Porro ad pacem publicam pertinent conſtitutiones de poſſeſſione litigioſa per [illegible] t. 21. de pignorationibus, t. 22. de arreſtis R. I. 570. §. 84. junct. R. I. 594. §. 80. & ſeqq. Mandata de non offendendo & avocatoria O. C. p. 2. t. 9. §. 3. & 4. in quibus tamen cauſis etiam ceſſant Auſtregæ ob rationem §. 14. n. 5. utraque autem ratio ceſſat, quando pars offendens paret mandato, & juri res committitur; adeoque coram Auſtregis id tunc ventilandum O. C. p. 2. t. 25. in f.

§. 19. Eadem de cauſa ceſſant in fiſcalibus cauſis; nam & illæ ſunt publicæ l. 1. l. 2. C. ubi cauſ. fiſc. O. C. p. 2. t. [illegible] Item cauſæ privilegiorum Cæſaris c. 12. jud. aliæque quæ ſtatum publicum ſpectant per §. 16.

§. 20. Ceſſant V. in cauſis, in quibus aliud forum ſingulare eſt conſtitutum, uti in feudis parium Curiæ 2. f. 16. ceſſat etiam gravamen §. 1. ſupr.

§. 21. Locum Ergo fere habent Auſtregæ, quando præcipue vertitur cauſæ cognitio civilis, daferne die Sache berühret verbriefſte oder unverbriefſte Schuld / zuſagen / oder verheiſſen / betreugt / oder Entſetzung / oder ſo ſich einer

beklagt/

... ihr am Gebrauch ... ob / ... anderer hergebrach-
ter ... und Gerechtigkeit. *O. C. ...* Wir Prälaten:
& in ſimilibus cauſis, uti ſpolii, quod non pertinet ad pacem
publicam, *O. C. p. 2. t. 9.* Ita *in tit. C. de Edict. D. Had. toll.* quo-
ties petitur Immiſſio in bona ſine contradictore, Camera
erit adeunda, ſi autem contradictor exiſtat legitimus co-
ram Auſtregis res dijudicanda eſt.

§. 22. Videamus jam, quibus privilegium hoc com-
petat. Dictum *ſupr. §. 3.* quod inventæ ſint Auſtregæ, ut
Immediati quidam, qui id petebant, conventi ab aliis ha-
berent beneficium appellationis. In horum ergo, non in
Actorum favorem introductæ ſunt Auſtregæ: etſi enim
his quoque jus appellatio... per conſequens proſit, magis
tamen eis expedit, lites celeriter terminari; cum ipſi pa-
rari venire poſſint, reo autem ad deliberandum, quomo-
do actori occurrere velit, multa dilatio utilior ſit, unde is
fugiens, actor pulſans appellari ſolet *l. 13. C. jud.* idque evi-
dens eſt *ex O. C. p. 2. t. 4. §. 3.* ubi actores urgent celeritatem
lites expediundi, ac proinde horum non intereſt litem per
appellationem protelari; cum contra rei *in §. ſequ. 4.* ægre
a prærogativa ſua diſcedant: & ita quotidie in praxi rei
plures petunt dilationes, & plures quoque eis conceduntur.
L. fin. Dilat.

§. 23. Cum ergo Auſtregæ privilegii loco conceſſæ
ſint, non aliis competunt, quam quibus ſunt conceſſæ.
Conceſſum eſt autem hoc privilegium primo ſolis princi-
pibus *O. C. 495. tit.* Wir Chur-Fürſten; quod ſoli forte id
potierint; Si ſcil. ab immediatis conveniuntur *d. t. & 2.
ſeqq.* ſed mox favor Principum etiam ad cives & ruſticos
actores *O. C. 1500. t. 10.* & denique etiam ad ſubditos propri-
os, quo forenſes quoque & Judæi pertinent, extendit *O. C.*

p. 2. t. 4. §. fin. Ad ſubdi-
quando Princeps eos tanquam pars gravavit *d. t. 9.* qui
§. 83. 84. ſi enim tanquam magiſtratus vi de jure poteſtatis
ſuæ egit, hoc ipſo jam prima fuit Inſtantia, adeoque alia
prima inſtantia, uti Auſtregæ *per §. 4. ſupr.* amplius eſſe non
poteſt *d. §. 83. & 94.* Poſtea etiam reliqui immediati idem
jus impetrarunt *O.C. 521. tit. 23.* ſed in iis id ad cives & ruſti-
cos extenſum non eſt *d. t. 23. O.C. p. 2. t. 5.* exceptis tamen ci-
vitatibus *d. t. 23.* quia illæ pleræque habebant Auſtregas
ſuas peculiares, nec proinde magnopere hoc jus curarunt.
His autem omnibus eorumque fratribus liberis & uxori-
bus tunc demum competunt, quando conveniuntur de
jure, cujus reſpectu ſunt immediati.

§. 24. Nullibi autem his [illegible] concesſum hoc jus
eſt, ubi ab extraneo conveniuntur, ac proinde tunc non
competit; quia ne civibus ac ſubditis actoribus quidem
competit, antequam ad eos in ſpecie extenſum fuit *O. C.
1500. t. 10.*

§. 25. Etſi autem ſtatus reliqui territoriales non poſ-
ſint dici habere jus Auſtregarum, quia ſunt membrum
Principi oppoſitum, ſecus tamen eſt in Capitulo, cujus
pars ſeu membrum, licet principale, eſt ipſe Epiſcopus
t. 10. P. S. adeoque illi recte jus Auſtregarum competit (*non
obſt. t. 1. 2. p. ne ſed vac.*) Ipſis autem Epiſcopis & Prælatis
competit, etiamſi inveſtituram nondum acceperint, quia
illa in feudis antiquis ad confirmationem tantum, non ad
acquiſitionem pertinet, & ſine ea vocem in comitiis ha-
bent *Arum. de jur. Publ. Diſc. 9. art. 40. add. qu. 3. & 4.* Illud fa-
cile conſtat ab Auſtregis conventionalibus non poſſe ap-
pellari ad Auſtregas Ordinationis, quia hæ ſunt prima
inſtantia *§. 4. ſup.* & locum non habent niſi illis deficienti-
bus *O. C. p. 2. t. 2. §. 1. verb.* Welche aber ꝛc.

§. 26.

§. 26. Ordo procedendi coram principe electo hic eſt (1) Requiſitio Actoris, quæ continet omnia petitionis capita. O. C. p. 2. tit. 2. pr. junct. p. 3. t. 12. §. 3. (2) Inſinuatio requiſitionis, quæ fit per literas vel Notarium & teſtes. (3) Nominatio Auſtregarum à reo facienda inter quatuor ſeptimanas à die inſinuationis; alioquin cauſa ad Cameram devolvitur d. t. 2. §. 2. & 3. Nominandi autem ſunt Principes (1) in genere, qui actu imperio præſunt, quia hi ſoli habent curiam civilem, per quam de juſtitia cauſæ cognoſcere poſſunt. d. §. 2. voc. regierende. Cum ergo ante legitimam ætatem nemo adminiſtrationem acta ſubeat, inepte quærit Blumius, cujus ætatis hic Princeps eſſe debeat. (2) In primo caſu ex diverſis familiis: ut major ſit delectus in favorem Principum: ib. & eligantur ſeculares & eccleſiaſtici pari numero d. p. 2. t. 2. (3) In reliquis caſibus, ut ultra 12. milliaria vulgaria fines territorii ipſorum non ſint à requirente actore diſſiti ib. tit. 3. & 5. ob hujus ſcilicet difficultatem. In primo autem caſu id locum obtinere non poteſt, quia inter 12. miliaria duo ſeculares & duo eccleſiaſtici ſæpe non inveniuntur. (4) Electio unius à vero itidem intra 4. ſeptimanas facienda una cum denunciatione ad aulam actoris d. §. 2. (5) Imploratio electi, quæ in reliquis caſibus ab actore, in primo, majoris ſolennitatis cauſa ab utroque intra 14. dies facienda d. §. 2. (6) Citatio, cujus dies eſt in arbitrio judicis d. §. 2. verb. Tag Satzung & verſ. und ſoll. (7) Cauſæ cognitio ordinaria inſtituenda ib. t. 2. §. 3. Horum omnium loco poteſt etiam ſimpliciter Commiſſarius peti à Cæſare, qui citare & ſummarie cognoſcere cogitur. Ib. t. 3. t. 4. §. 9. t. 5.

§. 27. Ordo procedendi coram Conſiliariis eſt, quod poſt (1) requiſitionem & (2) Inſinuationem ſequatur (3) Citatio actoris à reo intra menſem (i. e. 30. dies R. I. 1654. §. 38.)

§. 31.) facienda ad aulam ... (4) ... reus ... ductus actori conceden ... §. ... (5) Collocatio Conſiliariorum §. 7. & ... (6) Horum mutua juris jurandi exactiò §. 1. (7) Solutio à nexu, quo Principi obligantur pendente cauſa §. 2. (8) Cauſæ cognitio intra ſemeſtre vel annale ſpatium à tempore comparationis ſeu litis conteſtationis computandum, finienda: ubi tempus, uti & in citatione, certum præfinitum eſt, ſecus ac in priori ordine, ne Principis, qui idem quoque reus eſt, Conſiliarii litem prorogent, quod metuendum erat: In d. t. 4. §. 14. ſpecialis eſt modus, qui ibi videri poteſt.

Sequuntur Quæſtionum quarundam prolixius à Dn. Reſpondente el...atarum ſpecimina
quo Autore & quando cœperunt Auſtregæ?

DE hac quæſtione variæ reperiuntur æque diſſentientes DD. ſententiæ. Sunt qui conſuetudini deinceps in legem formatæ *l. 32. §. 1. l. 33. l. 35. l. 36. LL.* earum adſcribunt originem, quorum in caſtris mili ant *Rumel. diſſ. 1. p. 2. ad A. B. Carol. I. Paurmeiſter. de Iurisdict. lib. 2. c. 4. n. 141. in f. Quirin. Cubach. diſc. de Auſtreg. in tom 4. Jur. Publ. Jenenſ. n. 49. Leonh. Becman. diſp. ad O. C. 1. §. 57. Frid. Lent. D. de Auſtreg. c. 2. § 8.* Hinc ergo cum Conſuetudo legi divinæ bonoque publico dicam non ſcribens vim legis habeat, jurique communi deroget per *§. 9. J. Jur. N. G. C. d. l. 32. de ll. l. f. Emanc. lib. 1. 2. C. quæ ſit long. conſuet. c. 19. jurej. c. 3. eo qui mitt. Bartol. in l. 8. in f. C. de div. offic. lib. 12. Menoch. l. 2. arb. qu. caſ. 82. n. 8. Carpz. Dec. Illuſt. 60. n. 25. Blum. Pr. Cam. t 48. §. 25.* & ſit actus practicus ad unguem obſervandus *Bald. in l. 4. n. 18. C. Serv. fug. & L. 2. C nſil. 318. col. 2. verſ. qui enim ſervat. Matth. Col. Pr Exec. c. 3. n. 177. Carpz. Jurispr. Eccl. L. 2. d. 417. n. 1. P. Anton. de Petra tr. de pot. prin. c. 4. qu. 1. Finckelth. de jure Patron. c. 8. n. 62.* ideoque

Auſtre-

Auſtregas ad usque hæc noſtra [illegible] contendunt extendiſſe tempora.

Cœterum in hac ſententia alii non ſine ratione acquieſcere detrectant, quippe conſuetudo cum ſit facti *c. 1. de conſt. in 6. Menoch. Conſ. 7. n. 92. Conſ. 8. n. 16.* facta vero, quæ etiam prudentiſſimos fallunt, non præſumantur *l. 12. §. 2. capt. & poſtl. rev. c. 5. Off. deleg.* ergo non ſufficit allegare *d. l. 11. §. 2. d. c. 5.* ſed probare neceſſum eſt *l. 2. J. & F, J d. c. 1. conſt. in 6. Joſ. Ludov. Dec. 62. n. 25. Petr. Benintent. Dec. Bonon. 55. n. 16. Myn. 5. O. 96. n. 1. Gail. 1. O. 36. in f. Weſenb. ff. LL. n. 9. ibique Hahn. p. 77.* ſpecifice ac plene *Mynſ. 6. O. 41. Gail. 1. O. 31. num. 12. Rieb. d. 76. n. 68. Berl. dec. 171. n. 10. Hahn. d. l. Maſcard. de prob. concl. 423. num. 1. Schub. de Auſtreg. c. 2. n. 18. Blum. Pr. Cam. c. 47.* Dum itaque conſuetudo à parte affirmantium non probetur, jure meritoque ſuis ea ſententia relinquitur Patronis. Alii, quos intereſt *Schub. l. cit. & Blum. d. l.* Auſtregarum primordia *in Maximil. I.* referunt ætatem, eumque in Comitiis Wormat. 1495. earum poſuiſſe fundamina ajunt (1) quia ipſi Electores in quadam ſupplicatione A. 1502. *dict. Maximil.* exhibita id expreſſe confitentur (2) *Carol. V. in Priv. Norimb. 1540. huic Maximil.* eas claris adſcribit verbis *d. priv. ibi.* Darauff dann durch weyland *Paurmeiſt. d. l. 2. c. 4. n. 141.* (3) quia nec in Receſsibus Imperii, nec aliis publicis actis, aut à ſcriptoribus, quam qui *Maxim. I. σύγχρονοι* fuerunt, ulla ſit Auſtregarum mentio (4) ipſe contextus *B. C. tit. ari. alt. pr.* manifeſte evincit, Electores & Principes hoc privilegium *ex O. C. A. 1495.* adeoque *à Maximil. I.* conſecutos *Blum. d. l.*

Nos utut abhac non longe abituri ſimus via, cum *Limnæo* tamen diſtinguimus inter *Auſtregas Conventionales ſeu arbitrarias* gewillkührte und beſondere Auſträge quas certæ quædam familiæ inter ſe conſtituere ſopiendis ordinarie

dinarie adhibendas [illegible] Ex con[illegible] Ordinationis & Privile[illegible] ex generali diſpoſitione decretorum Imperialium [illegible] *per th. 2.* Quoad illas dubium non eſt, qu[i]a ante Maxim. I. tempora fuerint in uſu huc facit *Conſt. Cam. Max. I. de Anno 149[illegible]. §. Wir Chur-Fürſten* rc. verb. *Welche ſonderliche gewillkührte Austräg gegen einander haben* rc. atque de his quantum capio intelligenda venit illa computatio, quam ex ſeculo XII. Frider. II. imperante deducit *Dn. D. Tex[illegible] Stat. Germ. c. 15 p. 10. in f. Vid. Conring. de Jud. Germ. [illegible] 13. & ſeq.* illud quoque Judicium *inter Archiep. T[illegible] Ducem*, quod refert, *Browerus (Annal. [illegible] & ſeqq.) ab anno 1333. ap. Boecler. Notit. I[illegible]* [illegible] vero ante *Maximil. I.* tempora obſervatas [illegible] uxerit quisquam *Joh. Volck. Beckman. Jure P[illegible] Exer. 10. n. 6.* Nec valet *Cubach. & Beckm.* conſequentia [illegible] mentio fit Auſtregarum E. jam fuerunt [illegible] Specialiter enim de arbitrariis *gewillkührte* [illegible] illic fit ſermo; de his ergo ad privilegiatis vel [illegible] tas minus juridice infertur *L. f. Calumn. l. 27. §. 5. [illegible] leg. l. 12 §. 2. acqu. poſſ. l. 10. C. Prob.*

Qu. 2. An Imperator ſolus, an cum hoc ſimul ſtatus inſtituerunt Auſtregas?

OLim & de Jure Juſtinianeo ſolus Princeps leges potuit ferre & interpretari, atque conſtitutiones publicas facere, in hunc quippe omnis poteſtas ita translata erat, ut eam ſolus per ſe exercere poſſet. *§. 6. J. Jur. Nat. L. 1. Conſt. princ. l. 2. §. 18. & 21. in f. C. vet. jur. enucl. l. 1. l. f. C. ll. l. 35. C. inoff. teſt. l. 11. ff. LL. Bartol. in l. 3. n. 8. Beſold. de Jur. Maj. Sect. 3. c. 2. n. 1. Steph. Jurisd. l. 2. p. 1. c. 2. n. 76.* Moribus autem noſtris hæc poteſtas centro quodam eſt circumſcripta

Cluter.

Chur... Jus. rer. quot. con. l. 21. lit. a. & ... e forma ſubſtantiali legis publicæ condendæ requiritur ... Conſenſus tum Cæſaris tum omnium Imperii ordinum mutuus *Inſtr. Pac. art. 8. verſ. Gaudeant* Reichs-Abſchied zu Cölln 1512. *in f.* R. A. zu Nürnberg 1522. *in f. pr. junct.* R. A. zu Speyer 1526. §. Zum andern ꝛc. *O. C. 1555.* §. So haben wir doch. *Paurmeiſt. de Jurisd. l. 2. c. 2. n. 84. Treutl. vol. 1. Diſp. 1. §. 5. lit. e;* id quod ex paritate rationis antiquis etiam Imperatoribus æquum fuerat viſum, ut nimirum, ſi aliquid in publica privataque cauſa emerſerit neceſſarium, ab omnibus antea Proceribus tractetur, ... ubi utrinque conventum legis vigorem nanciſcatur *l. 8. C. ll. Carpz. de L. Reg. c. 3. Sect. 1. n. 13. Reinking. R. S. E. l. 1. claſſ. 5. c. 6. n. 102.* ex quibus videtur haud evanido concludi niſu eund. *n. 84.* ...que ſtatuum Conſenſum inſtitutioni Auſtregarum interveniſſe, non minus ac ipſius Cameræ Spirenſis fundationi (*O. C. 1495. pr. O. C. 1555. p. 1. t. 8. Londorp. tom. 2. Act. publ. 1. tract. 4. p. 45. Strauch. Ex. Exot. 13. §. 5. Burgold. ad* ... *p. 2. diſc. 10. n. 9. Diſſ. Stamler. de Reſerv. Imper. p.* ... uti concludit *Paurm. d. l. Lib. 2. c. 6.* Quid? quod expreſſe id ex *Priv. Norimb. Car. V.* deduci dixeris? ibi; Und durch uns auch unſere des Reichs Chur-Fürſten ꝛc. & alibi paſſim in actis publicis. Cœterum utut hæc ſententia ſat validis hiſtoriarum & Juris publici fulcris ſit ſubnixa, quominus tamen, ſi æquum & veri amantem haud offenderit lectorem, remoras quasdam (mox caſuras) pati jubeatur, non eſt quod dubitem. Enimvero tritam in ore JCtorum obvertunt regulam; Jurisdictionem, niſi ſuo jure (non alieno beneficio) poſſeſſam mandari non poſſe *l. 5. ubi gloſſa* ad hanc rem notabilis *in verb. alieno ff. de Jurisd. l. 5. ff. ej. l. 4. §. ult. ff. proconſ. l. un. pr. C. qui pro ſua c. 11. Off. Jud. Ord. Obrecht. de Jurisd. l. 4. c. 12. n. 10. Vinn. eod. c. 8. n. 6. Struv. Ex. 4. §. 37.* Status autem in ſemetipſos nullam ha-

365

bere Jurisdictionem, ergo nec eam ſibi mandare potuiſſe. Dein is cui mandata eſt Juriſdictio, non habet propriam Jurisdictionem, nec ratione mandatæ illius Jurisdictionis eſt magiſtratus, ſed ejus, qui mandavit, Juriſdictione utitur, ejus vice ac partibus functurus *l. 1. §. 1. l. 3. Off. ej. l. 16. juriſd. l. 5. §. 3. adm. tut. Strauch. d. l.* atqui poſito nunc caſu quo Titius ſit Judex Sempronii, & vero Juriſdictio, quam Titius exercet, mandata olim fuerit à Sempronii Parente, ſicque cum Pater & filius ſint eadem perſona *l. ult. ibique Brunnem. C. Imp. & aliis ſubſtit. Bathov. ad Treutl. vol. 2. diſp. 27. th. 2. lit. D. p. 811.* iſte alteri in ſe mandaret [Juriſ]dictionem, qui ejus ipſemet eſt expers per tradita *Bechm. d. Ex. §. 4. n. 3.* Denique cum effectus legum ſit earum executio, & verſentur præcipue circa poteſtatem ſtatuendi, & ſtatutum exequendi *l. 1. & 2. ſ. C. exc. rei jud. Zyp. ad tit. de Juriſd. Philipp. Uſ. Pract. ad 3. L. 1. Eccl. 10. n. 1.* & vero in caſu, quo coram Auſtregis damnatus fatali appellationis tempore lapſo præciſe ex hac definitiva executionem â Circulo nulla nova accedente condemnatione eſt paſſurus, ubi ſane mediantibus Auſtregis alias licet executione non gaviſuris *per th. 6.* quas olim quis ipſe ſanxerat, nunc executionem ſuſtineret, & ſic ſibi ipſi executionem conciliaſſe foret dicendus, qui nullam habebat in ſe Jurisdictionem. Verum non deſunt, quæ ad haſce inſtantias reponi poſſint; generaliter ergo ut omnium vires uno præcidantur ictu, ſtatus vel ordines Imperii in duabus conſidero notionibus. (1) *Collective*, prout omnes ſimul ab una parte adæquabiles cum Imperatore conſtituunt collegium conſtans hodierna praxi ex EE. PP. Comitibus & liberis Sac. Rom. Imp. Rebpp. (2) *Diviſim* prout quisque pro ſe & in ſuo eſſe principis conſideratur, præciſo eo, quod pars ſit Collegii vel corporis; his præmiſſis dico, ſi majorem reſtrin-

ſtringas ad ſtatus *diviſim*, non ut collegium conſideratos, eam eſſe quidem veram, ſed tum falſam oppido exiſtere minorem; quippè ſtatus in Comitiis *à Maximil. I*, tum vocati non ut ſinguli conſiderandi ſunt, ſed ut pars collegii voto gaudens deciſivo. Sin vero majorem ita capias: nullum collegium in ſingulas partes habet jurisdictionem, ea non procedit, quippe corpus univerſum habere jurisdictionem in ſingula membra (*L.4 verſ. Sibi ferre, & verſ. diſponunt ad inviem ff. Coll. & corp.*) evidens eſt in ſtatibus popularibus, imo in omni primæva Civitatum fundatione. Ita *Sylla*, *Cæſar*, *Antonius* à Senatu hoſtes fuere declarati & juſſi, ut cauſam coram Senatu dicerent, & tamen erant pars ſenatus. Quid? quod ſtante hac majore ſtatus nec *in Inſtr. Pac.* nec *in Rec. Imp. ultimo* jura ſibi epiſcopalia aliaque quam plurima concedere potuiſſe dicendum foret.

Neque movere quemquam in transverſum debet, quod Status expreſſe profeſſi ſint, ſe Cæſareæ diſpoſitioni nihil quicquam derogare poſſe velut *in R. J. 54*. §. Und wir Chur-Fürſten ibi: Wir die Stände der alten Religion nicht willigen; und doch ihre Majeſtät darin nicht NB. Maß noch Ordnung geben können. *Item in Conventu Ratisbon.* Anno 1623. habito reliqui ſtatus præciſo *Saxoniæ & Brandenburgenſi* Electoribus hanc propoſuiſſe reſolutionem conſtat. Man hat zwar nicht gemeint Ihro Käyſerl. Majeſtät Gewalt zu diſputiren / hielt ſich aber dennoch gäntzlich verſichert / daß ſie das jenige in Obacht zu nehmen geneigt / was ſie in ihrer / den Chur-Fürſten übergebenen Capitulation allergnädigſt zugeſaget / welches alles man ohne Maaßgeben gegen Ihre Käyſerl. Majeſt. wegen der Chur-Fürſten Præeminentz und Autorität in Unterthänigkeit zu referiren / zu ſagen / und zu erinnern für nothwendig und

566

gut geachtet. Chur- u. d. Fürſten reſolution auff Käyſerl. Propoſit. zu Regenſpurg 20. Januar. 624. *ap. Lundorp. tom. 2. act. publ. l. 2. c. 110.* Reſponſionem enim ad hæc ultima ſi deſideres, eam ibidem *Lundorp.* prout *Saxon. & Brandenburgici Electores* tum reſponderunt, refert; Weil das Wörtlein ohne Maaß-Geben in pluraliter allzu unterthänigſter Relation darzu geſetzet / können Ihre Chur-Fürſtl. Gn. Gn. ſolches nicht nachgeben / ſondern thäten es widerſprechen/ indem das ohne Maaß-Gebung und die Capitulation nicht beyſammen ſtehen könten: Denn wozu Ihre Käyſerl. Maj. durch die Capitulation verbunden / das wäre derſelben ohne Maaß-Geben nicht heimzuſtellen / würde auch dadurch die Chur-Fürſtl. Hoheit / Præeminentz und Würde nicht conſerviret. Chur- und Fürſten Reſolution über etliche puncten der Käyſerl. Propoſition ib. 17. Febr. *d. a. ap. Lundorp. ibid. c. 114.* Quod vero locutionem iſtam ohne Maaß-Geben attinet, nec Imperatoriæ majeſtati ea quicquam addit, ſi adjiciatur, nec ſtatibus quid tribuit, ſi dematur; aſt conſiliorum reſolutionem ſervabimus. Ex dictis ergo conſtat, non conſuetudine, ſed expreſſa ſanctione Imperii cepiſſe primum Auſtregas, quas deinde *Car. V. in Comit. Wormat.* Anno 1521. ad petitionem *Comitum & Nobilium* priori modo ac in O. C. 1495. *tit.* Wir Prälaten / adjectis quæ inferioribus competunt, adauxit, ut ita *Max. I* Auſtregarum ſit Auctor, *Carol. V.* augmentator adhibito, ut dictum, ſemper Statuum Conſenſu O. C. 1495. *pr. verb.* mit zeitigem Rath *&c. f.* an uns und unſere Chur-Fürſten / & Handhabung des Land-Friedens Anno 495. *pr. verb.* mit zeitigem Rath und Willen *expreſſe ibid. in 5 fin.*

Qu. 3. An Eccleſiaſtici inveſtituram nondum conſecuti, ſed Canonice tantum electi vel poſtulati jus Auſtregarum habeant?

SAne Eccleſiaſtici ab Imperatore competentibus regalibus rite inveſtiti, quin Auſtregis fruantur, nulla eſt hæſitatio, ſi vero inveſtituram nondum ſint conſecuti, anceps profecto eſt quæſtio, ſuos utrinque ſortita patronos.

Negantium ſub vexillo qui militant his præcipue ducuntur argumentis (1) quia Auſtregæ eccleſiaſticis competant non qua talibus, ſed qua Principibus & ſtatibus Imperii, cum nuda electio poſtulatiove ipſos non Principes vel ſtatus, ſed Epiſcopos vel Prælatos conſtituat, viamque inveſtituræ ab Imperatore impetrandæ paret, hinc ipſis Auſtregas haud quaquam admetiendas, deſtitutis quippe neceſſaria qualitate, habilique non exiſtente ſubjecto prout de Capitulo ſede vacante argumentatur *Gail. 1. O. 40. n. 11.* Porro (2) licet capitulum epiſcopum eligendi jus habeat, non tamen aliter electum epiſcopum facit, quam ſi electus promiſſa fidelitate regalia ab Imperatore obtineat *Knich. de Sax. non prov. jur. verb. Duc. Sax. c. 2. n. 11. Wenzler. de Collat. c. 12. Michael. de Jurisd. Concl. 18. Stephan. eod. l. 2 p. 1. c. 4.* Accedit (3) quod juxta *Beſold. Diſſ. Nomicop. Lib. 2 diſſ. 3 n. 9.* Eccleſiaſtici tum demum Jura feudi & regalia exercere poſſint, quando feuda ab Imperatore ſuſceperunt. (4) Quia eccleſiaſtici hic conſiderantur ut Principes *Gail. 1. O. 30. n. 1 & 2. O. 57. n. 10. Dam. Diſc. l. 8. c. 16.* Principes autem Imperii ſunt, qui de principatu ſunt inveſtiti *c. un. 2. f. 10.* cum inveſtitura ſit unicus feudi conſtituendi modus *Vult. 1. feud. 7. n. 4.* Et denique (5) ſi eccleſiaſtici hi principatum vel ejus jura haberent, id fieret vel per præſcriptionem, vel per Succeſſionem: Sed neu-

Nec obſtat quisquam; imo electio tantum non præſtat electo, quantum ſucceſſio ſucceſſori: Disparitas quippe in eo videtur, quod ſucceſſor jure hæreditario hoc jus ad ſe transplantet, cum id habuerit etiam ejus anteceſſor, at vero capitulum, quod eligit, Auſtregas non habet, ergo nec has electo confert. Reſpondetur enim nullam eſſe conſequentiam, imo nec antecedens verum, uti ſequens quæſtio ſolide docebit. Conſequentiæ autem vel [illegible] falſitas hac monſtratur inſtantia: Quod quis non habet id non poteſt in alterum conferre: atqui (ſubſumo) Majeſtatem populus, curatelam in ſe pupillus, actum medendi æger non habet, nihilominus poſſunt in alium transferre. Suffulta his fulcris theſi, reſtat antitheſi ut fiat ſatis. Ad 1. [illegible] quiergo reſpondemus Neg. quod electio ſeu poſtulatio electum non Principem vel ſtatum, ſed præciſe Epiſcopum vel Prælatum conſtituat, citius titulo Principis non gaviſurum ac Inveſtitura rite ſit peracta. Obſtat enim Lex illa, qua poſtulati eliguntur, ut ſcil. quamprimum collegii cujusdam Præſides ſint facti, ocyus citius privilegiis, honoribus, immunitatibus titulis Politici Principis utantur, ut paulo ante dictum, & hodierna ſatis comprobatum Praxi. Illud ſane obſervandum, differentiam has intercadere propoſitiones. Epiſcopus poſtulatus debet inveſtiri de principatu; & epiſcopus poſtulatus ante hanc inveſtituram jura Principis non habet. Illud eſt veriſſimum, & ut plurimum in oppoſitis affertur argumentis; hoc vero contra. Dein & illud ſpecialiter ad argumentum 4. tenendum, verba illa, *Principes Imperii ſunt qui de principatu ſunt inveſtiti*; non individualem, ſed ſpecificam quandam innuere Inveſtituram ad quoscunque ſucceſſores ſive Politicos ſive Eccleſiaſticos extenſam, & per deſcenſum (uti in ſuppoſitione perſonali tra-

dunt

dunt Logici) ad inferi[illegible] [illegible] explicari aptari. Poteſt & illud dici bifariam ea ver[illegible]a ſignificare (1) de Principe modo ad principalem dignitatem, qua antea gaviſus non eſt, erecto, & hoc modo ar[illegible]babus largimur, nullum eo titulo potiri, ni ab Imperatore de principatu ſit inveſtitus *cir. c. 21, 2. f. 10.* & huc trahendum itidem, quod *Vult. 1. f. 7. n. 4.* dicit, Inveſtituram unicum feudi conſequendi (non conſecuti) modum eſſe (2) De Principe, cujus majores vel anteceſſores principatum obtinuere, queis ex aſſe hæres vel ſucceſſor exiſtit, & de hoc quin falſum id ſit dubitare non vereor, equidem hi non tam inveſtituram, quam inveſtituræ olim anteceſſoribus factæ confirmationem petunt, & ante hanc cum inveſtiendus habeatur pro inveſtito *Schrad. de feud. p. 10. Sect. 1. n. 1* in [illegible] *de Jur. territ. c. 6. n. 148.* ideo inveſtiendis eccleſiaſticis [illegible]ſtregæ omnino competunt. *Buxtorff. ad A. B. concl. 18. lit. B.* Ad (5) *Reſp. per ſucceſſionem*; capitulum quippe ſede vacante Auſtregis utitur, ut patebit, quando ergo alium in defuncti locum ſurrogat, eo ipſo omne ejus quod per mortem defuncti penes capitulum remanebat in electum [illegible] poſtulatum transfert, ergo etiam Auſtregas. Si autem adhuc inter Succesſionem inchoatam & conſumatam diſtinxeris, hanc jam inveſtito, illam inveſtiendo admenſurus, ne judice tutior eris.

Qu. 4. An capitulum ſede vacante gaudet auſtregis?

NEc in hac qu. DD. conveniunt his ajentibus illis negantibus. Quidam capitulo ſede vacante Auſtregas ex eo denegant principio, quod Auſtregæ pertineant tantum ad Immediatos, & quorum prima inſtantia foret alias ipſa Camera, *per sb. 3.* Capitulum autem non ſit immedia-

mediat[illegible] magis ac alii Status territoriales Principum: cum [illegible] Auſtregæ juri communi ſint ſuperinductæ, ac ideo ſtrictisſimam patiantur interpretationem, negant ad alias perſonas, quarum expreſſe mentionem non faciunt, eſſe extendendas *Gail. 1. O. 30. n. 13. Gilman. qu. Jur. fol. 64. Volckm. de Jur. princip. c. 13. num. 15.* Movet deinceps quod ſede vacante nihil posſit innovari *c. 1. & 2. ne ſed. vac.* & epiſcopus ſit ſolus legitimus eccleſiæ defenſor *per C. ult. eod.* hinc capitulum deſtitutum legitimo ſuo defenſore litem coram auſtregis ſuſcipere non poſſe deducunt *ex d. c. ult.*

Aſt ſuis remiſſa autoribus hac opinione contrariam calcamus viam, dicentes capitulum nullo jure ab auſtregis excludendum [illegible] repræſentat ipſam eccleſiam *c. 9. X. qu. 1. c. 19. V[illegible]* [illegible] quidam Senatus eccleſiæ *c. 7. XVI. qu. 1.* cujus pars [illegible] et principalis, eſt epiſcopus, qui non ſolus, ſed princ[illegible]iter exercet jurisdictionem *per d. c. 19. in f.* adeoque [illegible] defuncto quodam quaſi jure accreſcendi *Paurm. de Jurisd. 2. c. 19. n. 21.* manere apud capitulum, non autem ad id pervenire dicitur *Dd. in c. 1. 2. ne ſed. vac. c. 3. ſuppl. negl. Epiſc. in 6.* Cum ergo capitulum ſit verus & perpetuus omnium ad epiſcopatum pertinentium hæres, ejusque vices, exceptis mere perſonalibus *Gail. d. l. num. 10.* gerat, omnia illa jura electo aut poſtulato per electionem defert. (2) Feuda Imperii principalem dignitatem tribuentia apud capitulum ſede vacante permanent, unde & capitulares des Stiffts Erb-Herren dicuntur. (3) Capitulum ſede vacante ad Comitia & conventus vocatur & per Syndicum vel Defenſorem comparet *Inſtrum. Pac. art. 5. §. 6. ibi: Iidem aut ſede vac. capitula Rumel. ad A. B. p. 2. Diſſ. 1. Concl. 3.* (4) Si capitulum auſtregas non haberet Epiſcopus ſede vacante inſtitutam in Camera litem in

D ſui

ſui privilegii præjudicio ... ſequi cogeretur, vel Camera non permanſuris ad definitivam frivolè litibus fatigaretur (5) quia denique in Camera conveniri capitulum ſede vacante poteſt, cum tamen nullus niſi immediate ſubjectus in prima inſtantia ibi conveniendus, quo ipſo quidem capitulum inter immediatos ratione ſui, & quatenus capitulum eſt non refero, illud enim novum foret, ſed ratione repræſentationis prædefuncti Epiſcopi vel futuri ſucceſſoris, cum quo proceſſus deinde continuatur.

Hinc ergo ſimul patet, quid ſit reſpondendum ad primam negantium rationem: Capitulum ſcil. non eſſe immediatum, nec ſtatum Imperii; ergo nec Auſtregus habere. Reſpondetur enim (1) pe... ...tiam. Atqui nobiles Immediati, licet membrum, non tamen Status ſunt Imperii *per not. ... add. Limn. Jur. publ. l. 8. ... Struvi. Ex. Exer. 4. n. 22. Burgold. ad Inſtr. Pac. p. 1 diſcurſ. 2...* & nihilominus gaudent jure auſtregarum *O. C. p. 2, t. 3. Li... in not. ad Dan. Ott. Jur. publ. c. 18. n. 1. Bechm. d. l. §. 25.* Deinde (2) neque Antecedens capitulum non eſſe immediatum, eo ſcil. quo diximus non ſuo, ſed repræſentati jure; quod ergo aliis competit jure proprio, id illi jure repræſentationis, quæ duo causâ diverſa, ſed effectu æqualia ſunt. *Novell. 118. cap. 5.*

Nec obſtat, quod Auſtregæ ſint ſtricti juris, nec de perſona ad perſonam ſint extendendæ, nam heic nulla extenſio, cum capitulum non ratione ſui, ſed repræſentati eas habeat. Veluti enim tutores illuſtrium ratione pupillorum Auſtregis fruuntur, nec tamen eorum fit mentio in earundem Conſtitutione, ita etiam capitulum eſt inſtar Tutoris ſedis ac eccleſiæ vacantis, quæ jure pupilli utitur *tenl. ... in int. reſtit. Gail. l. 1. O. 30. n. 1...* ideoque ſicut

tutor

tutor forum pupilli *Gail. l. O. 37. n. Mascan. de proc. l. 1. c. 19. n 7.* Sic capitulum ſedis vacantis ſequitur.

Altera ratio *ex can. ne ſed vac.* deducta ſuos quoque patitur manes, equidem impertinen. eſt ad noſtrum negotium *d. c. 1. 2. & 3* cum de aliis ſubinde ausſtregasque excedentibus tractet rebus; *in d. c. 1.* quippe non de judiciis, ſed de plenaria totius Status ac ſedis immunitate diſceptatio eſt, idque ſatis ſuperque evincit inſcriptio *d. c. 1. vacante ſede ejus ſtatus mutari non poteſt* rationem hujus ſi perpendas apprime reponit Innocentius III. quia epiſcopali ſede vacante non debet aliquid innovari, quod ſcil. ſtatum epiſcopatus intrinſece & ſedem concernat, litibus veluti extrinſece ſtatum reſpicientibus excluſis. Rationem deinde hujus reddit, ſcil. cum non ſit qui epiſcopale jus tutatur, maxime ne plus faviſſe perſonæ quam eccleſiæ videretur, ſi quod eo vivente conceſſit, poſt obitum ejus ſubito mutaret, *d. c. 1.* Quod autem attinet *d. c. 2.* illud quoque materiæ noſtræ ſpheram notorie tranſcendit, cum illic non ſimpliciter nihil innovari poſſe dicatur, ſed beneficia & præbendas à capitulo rite conferri neget Honorius III. idque evincit ſummarium & confirmatur *arg. c. 4. in f. ibique Interpret. ſuppl. negl. præl. in 6.* Majori Difficultate laborat *d. c. ult.* ſed eadem qua *d. c. 1.* limitatione reſolvitur, quod enim dicitur *nos igitur depoſitiones teſtium, qui vacante eccleſia Burgenſ. & carente legitimo defenſore fuerunt recepti duximus reprobandas*, non de quovis negotio judiciario intelligendum, ſed reſpectum dicit ad præcedentia ibi: *dictus Procurator petebat ab eodem epiſcopo reſtitutionem ſuper libertate libere eligendi ſibi Prælatum.* Scil. ut paulo ante diximus, res ſtatum ſedis internum concernentes, qualis quoque eſt libertas eligendi Prælatum capitulo ſed. vac. non competunt, ratio: quia caret legitimo ſcil. ſtatus vel ſedis defenſore,

 quo

quo minus vero capitulum rerum civilium [illegible] tractandarum legitimus ſit defenſor, penetrare nequeo, nec ulli [illegible] in Jure Canonico expreſſum. Summatim ergo dicam, conſequentiam hanc vacillare: Capitulum ſede vacante non habet (f) arbitrium mutandi ſtatum intrinſecum *d. c. n.* (g) de libertate electionis Prælatorum ſibi proſpiciendi *d. c. n.* [illegible] (q) beneficia & præbendas conferendi *d. [illegible]* ergo non habet etiam privilegium auſtregarum, cum ab illis ad hoc nulla ſit illatio. Conſentiunt mecum *Brunn. ad A. B. diſſ.* [illegible] *10. n. 4. Limn. d. l. lib. 9. c. 5. n. 39. Mind. de Proc. n. 11. [illegible] Diſp. ad Proc. jud. a. n. 40. Zeng[illegible] in concl. ad [illegible] Caſtrès [illegible] Concl. 1. n. 36. Rum. ad A. B. diſſ. 1. p. 2. Cothm. [illegible] Schub. d. l. [illegible] d. l. Blum. d. l. t. 27. §. 45. 46. Diſſ. Gail. 2. O. 30. n. 13. Gilm. [illegible] fol. 64.*

Qu. 5. An ultra genitus (ein abgetheilter Herr) fruatur privilegiis auſtregarum?

QUod ultra genitus Auſtregalis judex eſſe non poſſit, cum numeroſo Conſiliariorum & purpuratorum choro tandem ſit ſtipatus, ſed præciſe is requiratur, qui regimini præſit regierender Fürſt *ex Blum. d. l. n. 43. & 60* conſtat. Illud magis latet. Jus auſtregarum ſi ab alio conveniatur habeat, nec ne? *Knichb. de Sax. non prov. jur. verb.* Ducum *c. 3 n. 229.* miratus aliquem Ducem, Principem, nominari, niſi habeat territorium vel ditionem, *& n. ſeqq. ex [illegible] Jur. Conſ. [illegible] Tiraq. de Nobil.* refert Principes ſine territorio ſe habere tanquam fides ſine operibus. *Conf. [illegible] Knich. d. l. c. 1. §. 14. [illegible]* quodſi ergo ſine territorio talis ultra genitus non ſit Princeps, conſequens eſt, ut ſimul quoque auſtregiæ ei denegentur: adde quod *ex d. c. [illegible]* is dicatur Princeps, qui de principatu, quem nullum habet, inveſtitus non eſt. E.

Sed

Sed contraria ſententia ut communis, ita veriſſima eſt, equidem in O. C. agitur de principibus, qui in prima inſtantia Cameræ juriſdictionem agnoſcunt; at vero non tantum Principes, qui ad clavum regiminis ſedent, ſed etiam qui non ſedent, Cameræ juriſdictionem in prima inſtantia agnoſcunt, aliud quippe fortior competens demonſtrari nequit. Dein movet, quod privilegium hoc ſit perſonale uti habet *Mynſing. de Proc. [illegible] Blum. [illegible] obſ. Cam. pract. 20. Blum d. l. n. 4.* non vero patrimoniale, ſi vero Status Imperii non qualitas patrimonii, ſed dignitas perſonæ facit, quæ ut refert *Nic. Betſ. de pall. illuſt. Fam. c. 8. p. 90.* toti familiæ tribuitur, ut quicunque ex illa naſcuntur, ea ſint prædita Daß alle die von dem Stamm gebohren werden des Heil. R. Fürſten und Grafen ſind *Roſenth. de feud. c. 5. memb. 1. Concl. [illegible]* & Regum vel Principum Maternorum reverentia adeo vivit in poſteriſque vel cui æ puerorum ad purpuram natorum ſanctæ ſint *Barcl. Argen. lib. 1. p. 95.* hinc licet princeps nullum poſſideat territorium, quin tamen illud privilegium ei adſcribamus, quid eſt quod tergiverſer? Porro dominatio in ſubjectos etiam ſine territorio conſiſtit, & ultro genitus ſine ulla ſpeciali Imperatoris creatione principatum adipiſcitur, ſi ex defectu lineæ primogeniti ſucceſſionis potentiam in actum deduci contingat *Myler. de princip. [illegible]* Denique in O. C. de omnibus tam immediate quam mediate Imperio ſubjectis agitur, ubinam ſit forum conveniendi, nihil vero ſpecialiter de his diſponitur, qui adminiſtrationem non habent, nec ibi excipiuntur, ergo ſub generali diſpoſitione comprehenſi cenſentur *arg. l. [illegible] §. [illegible]* inprimis cum diſpoſitio illa generaliter loquatur de [illegible] Principibus, & principali dignitate pollentibus, non ſolum autem Principes regentes, ſed & reliqui

nomen & dignitatem principis merentur, [illegible] re & determinatio generalis hosce omnes æqualiter & univoce determinat & ex æquo adſpicit *Schubb. d. l. [illegible]*

Nec eſt quod objicias *in O. C. p. 2. t. 4.* mentionem fieri Principum ſummam tenentium ſo regierende Fürſten ſeyn/ hinc ergo *tit. 4.* non extendendum ſed ſtricte interpretandum: Reſp. etiam licet nihil de hoc caſu expreſſis verbis ibi ſit conſtitutum, nec tamen eum lex excludit, ſed indiſtincte loquitur, ergo nec â nobis excludendos, multo minus lege non diſtinguente â nobis diſtinguendum. Diſpoſitio ſiquidem generalis tantum operatur ad quamlibet ſpeciem ſub ea comprehenſam, quantum operaretur ſpecialis quoad ſpeciem in ea expreſſam *l. 23. §. 6. [illegible] & poſth. l. 51. adm. tut. l. 71. leg. 3. l. 4. C. præſc. 30. ann.* Deinceps non ſolum illud lege continetur, quod verbis legis exprimitur, verum etiam illud, quod ſententia & mente legis per certam ratiocinationem indicatur, indeque eruitur *arg. l. 17. LL. l. 6. §. 1. ibique Gœdd. n. 11. & ſeq. V. S.* ubi vero res ſub generalitatione legis continetur, ibi nulla fit extenſio. Tandem etiam ratio finalis auſtregarum *ex th. 5.* ut nimirum in pluribus Inſtantiis cauſa plenior deduci poſſit, non minus militat pro ultra genito, quam regente, nam ceteroquin deterioris conditionis is eſſet ac hic, quod iniquisſimum foret: quod autem O. C. hoc de caſu nihil diſpoſuerit, ratio eſt, quia hic caſus eſt rarus, de quo nec alias jura diſponunt *l. 5. LL.*

Qu. 6. An Imperator cum Auguſta itein Rex Romanorum atque vicarius aliquem Jure auſtregarum gaudentem coram Auſtregis convenire teneatur, & quodnam Imperatoris conveniendi ab alio ſit forum?

Sane

S *tius ſtradit* *Limnæ. d. l. lib. 30.* natur dictas haſce perſonas coram Auſtregis ut conveniant, nqn eſſe admittendas, ſed cauſam in Camera Imperiali eſſe tractandam. Verum dubium ortum ab eo merito ſcimus ſtatuentes cum *Schweder. & aliis* Imperatorem & reliquas dictas perſonas, non tamen qua tales, ſed qua Principes & Status Imperii in cauſis civilibus, ſi ipſis cum aliquo, qui fruitur privilegio Auſtregarum, res ſit, reos omnino coram auſtregis convenire neceſſe habere *Schubb. d. l. c. 4. n. 35.* Contrarium ſi contingat Imperatorem qua talem aliquem conventurum tum propter non fundatam auſtregarum hac in cauſa juriſdictionem non coram auſtregis, ſed paribus curiæ convenit *n f. 11.* *& 2. f. n. 39. §. ſimiter, & tit. 9. §. 2. in f.*

Quod ſi Imperator coram aliquo ſit conveniendus, coram Electore Palatino reſpondere tenetur *A. B. c. 5. in f. juncl. l. 64. ff. de Schrittzmej. Spec. Pol. qu. 10. n. 3.* Sachſ. Spiegel *lib. 3.* *in f. &* Weichbild *lib. 1. art. 8. n. 9.* ubi invenitur *Palat* judicem Imperatoris, quod tamen ita cape, ut in ipſa Imperatoris curia inſtituatur *A. B. d. l.* & porro limita, licet Imperator ipſe obligatus ſit, nihilominus tamen ob reverentiam & majeſtatem non Imperator ſed ejus fiſcalis impetitur *arg. l. 3. C. quadrienn. præſcript.* quod ita etiam in praxi obſervari tradit *Mynſing. Reſp. 45. n. 10. lib. 6.* Unde autem Palatinus hanc poteſtatem habeat DD. non conveniunt. *Marqu. Freher. in not. ad Petr. de Andlo de Rom. Imp. l. 2. cap. 10. in orig. Palat. p. 1. c. 6. & ſeqq. Limn. I. P. 3. 5. § 3. Obſ. 1. & ſeqq. Carpz. leg. Reg. c. 14. ſect. 6. §. 18. ſeqq. Speidel. voc.* Pfalz-Graff. *Schweder. I. P. t. diſp. 5. lib. 11. tit. B. Monzamb. c. 6. §. 17.* à data olim in palatio Principis judicandi poteſtate retinuiſſe ad Palatinos arbitratur, & quidem rectiſſime: equidem Palatii Comites olim

non

non ſolum Cæſaris, [illegible] us regni fuiſſ [illegible] dices admi-niſtratores & proviſor[illegible] otius eſt, quam ut multæ eâ de re ducuntur lineæ. Adminiſtrabant Comites Palatii vivo pariter atq; mortuo Imperatore juſtitiam non ſolum Imperii ſubditis, ſed & ipſimet capiti, idque ceu refert *A. B. t. 5. m. f. ibi:* daß es von Altersher &c. ab immemoriali tempore coœpiſſe dicendum. Hinc E. cum Imperij Vicariatus maximè in adminiſtranda verſetur juſtitia, eum antiquæ iſti conſvetudini de qua *d. l. A. B.* dicitur matrem extitiſſe, adeoque antiquitate præſtare cuilibet petenti facile demonſtrabo, chartæ hic parcendum. Quod ſi autem Vicariatus Palatino adhuc ante hanc conſvetudinem, quæ in A.B. dicitur *antiqua* competat, [illegible] dum ſane eſt, fuiſſe, qui præciſe electoratui eam adhærere ut umbra corpori defendunt, matrem filia juniorem dixe[illegible] Mota tamen hæc eſt quæſtio Anno 1657. poſt mort[illegible] [Fe]rdinandi III. eundem quippe Bavariæ Elector una [illegible] Bavariæ Ducatu ad ſe devolutum affirmabat, e[illegible] [i]nde utebatur ſed contradicente ſuumque ſt[illegible] vendicante Electore Palatino. De hinc E. agita[illegible] [co]ntroverſia, quo reſpectu, quâ conditione datus ſit Vicariatus, an ratione Electoratus, an Pâlatinatus? Vicariatum haud quaquam partem eſſe aut appendicem Archidapiferatus, ſed peculiare jus Palatinatui ad Rhenum perpetuo annexum, prout etiam Saxo non quâ Elector, ſed qua Palatinus Vicarij munere gaudet maſcule ſane defendit. *Freber de Orig. Palat. d. c. 15. 16. Monzamb. de Stat. Imp. c. 4. §. 8. D. Coccej. Orat. inaug. de Lege Salica paſſ. Conf. Boecl. Not. Imp. Lib. 4. c. 3. p. 70. Struvb. Ex Exer. 3. §. 2. 3. Bechm. I. P. Ex. 5. n. 85. Burgold ad Inſt. Pac. p. 1. diſc. 26. membr. 2.* Quandoquidem ergo Vicariatus ad Palatinatum præciſo Electoratu (quippe eum Palatini ut Majores Domus, antequam Electoratus fuit conſtitu-

tus,

tus, obtineb[illegible] nam diu ante Ca[illegible] tempora apud Francos hi adminiſtravere regni pote[illegible]um *Paul Warnefrid de de geſt. Longob. l. 6. c. 16.* imo vocabula majores Domus, Majores Palatii, Comites Palatii, Pfaltz- oder Saal-Grafen/ *D. Cocc. d. l. p. 31 Job. Perſ. in Præf 8. Palatii* ſunt ejusdem poteſtatis (*Beſold. theſ. Pract. voc.* Pfaltz-Grafe) ſpectat, ſane res pro domo Palatina notoria eſt, nec ſub dubitationem cadere poteſt: quippe *in Inſt. Pac. art. 4. §. & primo* non abſolute & ſimpliciter dignitatum á Palatina ad Bavaricam domum translatarum mentio fit, ſed reſpective illárum *ad hanc dignitatem* (*verba A. Inſtr. d. l.*) *ſpectantium.* Summatim & ſolide hæc tene. Ediſſere quæſo ſi Vicariatus Palatino & Saxoni de[illegible] in A. B. reſpectu Electoratus ſit collatus, quid cauſæ ſit, quod Bohemo, utpote Regi, item Brandenburgico æque Electori idem privilegium in eorum ſal[illegible] Electoratibus non ſit conceſſum: cauſa *in A B. t. 5.* nulla [illegible]itur, ſed ſolum modo quaſi hiſtoria recenſetur, hanc [illegible]riens præſumtionem jam olim iisdem Vicariatum [illegible]etuiſſe; nec exiſtimo Bohemum & Brandenbu[illegible] Electores ſegniter tuliſſe, alios ex illorum med[illegible] dere juribus, quorum & ipſi alias fuiſſent capace[illegible] dubio ergo procul tunc contradixiſſent, non admiſſuri quenquam in ſui præjudicium ſpeciali & in æternum duraturo admoveri officio, hanc itaque ſilentii cauſam ediſſere & Phillida ſolus habeto. Sed in viam ex qua paulum ſumus egreſſi, redeundum, & paucis videndum, quænam cauſæ ad hoc judicium, ubi Imperator coram Palatino convenitur, ſpectent. Et licet ſanctio hæc *d. t. 5.* indefinitis verbis vim univerſalis habentibus ſit concepta, dubium tamen eſt nullum, quin (1) Cauſæ criminales ob male adminiſtratum Imperium, ad totum quippe Collegium Electorale remiſſæ [*Arum. ad A. B. c. 3. th. 45.*

E *Limn.*

Limn. ad Cap. Ferd. I. Prowm. p. 454. Zenocaru [illegible] *Car. V. p. 285. ſeq. Thuan. lib. 21. p. 627. L* [illegible] *mp. p 3. p. 2. & 7. Carpz. de L. Reg. d. l. & de Capit. c. 13. Sect. 6. n. 7. 8.*) huc trahi non ſunt aptæ, id quod apprime patet ex ſententia exauctorationis Imp. Wenceslai Caroli IV. filii ab Electoribus lata, & ad Rheni ripam haud procul ab oppido Lonſtein tribunali erecto Anno 1420. publicata *Freher. d. l. c. 2.* qua omnia ejus privilegia & reſcripta ſunt caſſata *Mynſ. Conſ. 19. n. 6. Boecl. Not. Imp. d. l. p. 63.* Nec (2) cauſæ feudales de quibus ſi controverſia inter Imper. & Vaſallum orietur, non Palatinum ſed pares Curiæ cognoſcere modo dictum *Schrad. de feud. p. 10. Sect. 5. n. 40. Roſenth. Synopſ. feud. c. 12. c. 43. n. 14. Conf. Boecl. d. l. lib. 6 c. 12.*

Nec obſtat *d. t. 5.* Conſtitutio quippe qua paribus curiæ lite inter Vaſallum & Dominum mota cognitio tribuitur ſpecialior & antiquior eſt Conſt Car. IV. quæ nullam mentionem facit feudalium cauſ[illegible]. Lex autem vel Conſtitutio Generalis non derogat [illegible] i ſeu Conſtitutioni ſpeciali *l. 18. R. I. arg. l. 1. §. 1. L. falci* [illegible] *23. ubi D. D. V. S.* licet vel maxime ſpecialis etiam [illegible] generalem *Reink. R. S. & E. l. Claſſ. 4. c. 5. n. 22.*

ΕΠΙΜΕΤΡΑ *quædam.*

Judicium Camerale & Aulicum concurrentem habent Juriſdictionem *Inſtr. Pac. art. 5. §. 20. Ord. Jud. Aul. §.* So wollen wir auch / daß unſer R. H. R. Contra *Thom. Mich. Schrad. Roſenth. & Aut.* des gründlichen Berichts ob der K. R. H. R. mit dem K. C. G. ꝛc.

Superſtite vivo Rex Romanorum eligi poteſt *Cap. Car. V. §. 28.* [illegible] *rd. I. §. 28. Maxim. II. §. 29. Rudolph. II. §. 30. Matthiæ §. 31. Ferd. II. §. 34. Ferd. III. §. 38. Ferd. IV. §. 36. Leopold. I. §. 36.*

Datur mixtura quædam ſimplicium formarum Monarchiæ, Ariſtocratiæ, Politiæ. Contra *Monzamb. de Stat. Imp. Germ. c. 6. §. 8. Bodin. Hamm.*

In ſtatu innocentiæ aliqua futura fuiſſet Politia.

In lege Naturæ nulla poteſt fieri diſpenſatio, nec eſt diſpenſatum in connubiis

nobis primæ Parentum. Contra *Occam. Dom. à Scoto, Holkot, Durand. Bonavent. Biel. Ægid. Roma &c.*

Appellatio intra decendium non interpoſita non redditur deſerta; contra *Gail. 1. O. 130. n. 1. Mynſ. 5. O. 22. n. 1.*

Mandatum C. & S. C. annexa etiam citatione ſolita impetratum ſub & obreptitie non valet.

Exceptio Dominii uti in interdicto recuperandæ, ita & retinendæ poſſeſſionis recte objicimus. Contra *DD. comm.*

Exceptio peremtoria tam juris quam facti ſ. Intentionis ante L. C. opponi poteſt.

Tranſactio in criminalibus Jure Palatino haud eſt licita Chur-Pfalß Land-Recht *p. 5. t. 3.* weß ſich unſere ꝛc. *art. 5.* alſo ꝛc. Contra quam Jure Civili *L. 18. C. tranſact.*

Quaſi poſſeſſio Servitutum negativarum & affirmativarum (præciſis meræ facultatis *L. 2. Via publ.*) uno actu nobis acquiri poteſt.

In feudalibus & Salviano Interdicto cauſa cauſæ non eſt etiam cauſa cauſati.

Egregium eſt Romanorum Adgandeſtrio Principi Cattorum, cum de morte Arminii promitteret, *ſi patrandæ neci venenum mitteretur*, ex Senatu reſponſum; [illegible] *nec occultis, ſed palam & armatum populum Romanum ho*[illegible] *ulciſci. Tac. Ann. 2. c. 88.* cui conſona vox heroica *Alexandri* ad *Darii* legatos; *armatus ſit oportet, quem oderim*, itemque ad Parmenionem: *Malo me fortunæ pœniteat, quam victoria pudeat; Curt. 4. c. 1. & 13.*

ΠΡΟΣΔΗ'ΚΗ.

FErendi non ſunt, qui Imperatoribus Romanis hodie τὸ κύριον denegant, eo ducti argumento, quod ita liberius non imperent, ac olim *Cæſ. M. Auguſtus & alii* retro Imperatores, queis ſolo ſtabat pro ratione voluntas. Romani quippe Principes poſtquam Imperium vere regium uſurpare cœperunt, dicitur in eos populus omne ſuum Imperium & poteſtatem contuliſſe, etiam in ſe ut interpretatur *Theophilus diſſ. Cyriac. Lentulus in Auguſt. p. 20.* Hinc illud dictum M. Antonii Philoſophi, *Nemo niſi ſolus Deus Principis judex eſſe poteſt. Xiph. vita M. Anton. l. 4. & Dion. L. 53.* de tali principe αὐτοτελὴς ὄντως ᾖ, αὐτοκράτωρ, καὶ ἑαυτοῦ, καὶ τῶν νόμων πάντα τε ὡς βούλοιτο ποιῇ, καὶ [illegible] βούλεται,

μὴ πρᾶττη. *Liber eſt, [illegible] legum potens, [illegible] vod vult faciat, & quod non vult non faciat, [illegible] qu. 2. pr. Cyr. Lentu[illegible] l.* æqualis erat. *Amymonum* poteſtas apud *Cnidios* nec intermortua apud *Dictas Roman.* primis temporibus, cum ad po[illegible]ulum provocatio non eſſet, unde Dictatoris edictum pro *Numine* obſervatum ait *Liv. Lib. 11. Plutarch. in Marcel. Halic. l. 5.* Hæc aliaque hodie Imperatoribus fere adempta, ac proinde modernorum vindemiam vix ramationi antiquorum comparandam clamitant *Hippolythi à Lapide, Burgoldenſes, Aubrii &c.* protervo ſane ſcribendi pruritu, & periculoſo cenſendi exemplo. Injurii potius & mali cives iſti ſunt, haud quaquam perpendentes ſtatum genio populi, qui regitur aptari, & exinde imperantium & parentium conditione ſtatui debere. Sane quemadmodum Ariſtoteles dixit, quosdam homines natura eſſe ſervos, id eſt ad ſervitutem aptos, ita & populi quidam eo ſunt ingenio, ut regi, quam regere rectius norint, quod de ſe etiam ſenſiſſe *Cappadoces* videntur, qui oblatæ â Romanis (ſecluſis Nicomede & Mithridate regibus) libertati vitam ſub regibus prætulerunt, negantes, *viver[e] ſe ſine rege poſſe. Sic Philoſtratus,* vita *Apollonii*, ſtultum eſſe ai[t] *Thraces, Myſos, Getas* in libertatem vindicare, qua non gaudeant *Strabo l.* [illegible] *18. c. 2.* Quandoquidem autem in Germania noſtra ejusmodi [illegible] glebæ adfixa mancipia non ſimus, uti Polonorum & Livonum [illegible] Moſchovitarum nobilitas, Perſarum, Turcarumque ſubditi, quo[illegible]te eſt bene, in libertate male; mirum ſane non eſt, reſtrictam a[illegible] um nec infinitam (*Tac. Germ. c. 7.*) eſſe poteſtatem eorum, qui tam libere imperitant populo. Aut putas Imperii Principes, nullo alias regum [illegible] atis & nobilitatis titulo inferiores (*Auth de l'abrege de la bulle d'or* [illegible] *p. 5.*) conceſſuros unquam tam libere ſibi imperari? aut imperatorio indecorum cenſes faſtigio, cum alii *aſinis*, uti dicebat Maximil. I. imperent, Imperator reges ſub ſuo contineat moderamine? Cæterum prudenter tamen ea propter moderno haud aptaveris regimini, quod de Germaniæ antiquæ, & in unius reipublicæ formam nondum redactæ Moderatoribus *auctoritate ſuadendi magis, quam jubendi poteſtate gaviſis* refert. *d. Tac. d. l. c. 11.* Non minus ergo ſciti, quam veriſſimi manent illi verſus WORMATIENSIUM curiæ ad effigiem Fridr. III. Imperatoris aureis inſcripti literis

Aſtra Deo nil majus habent, nil Cæſare terra,
Sic Cæſar terras ut regit aſtra Deus.

Conf. omn. *Grot, de I. B. & P. Lib. 1. c. 3. §. 8. n. 4. 12. ſeqq. §. 16. n. 1. 2. 3. ſqq.*

F I N I S.